

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei
CC de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Klimaat

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
31 augustus 2026

Kenmerk
KGG_DGKE_K / 108170886

RT-0000157503

Kopie aan

Bijlage(n)

nota
TER BESLISSING

BNC-fiche ETS Herziening

Parafenroute

Aanleiding

Op 17 juli heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) het voorstel voor de herziening van de ETS Richtlijn gepubliceerd. De Commissie heeft tegelijkertijd een separaat voorstel gepubliceerd ter aanpassing van de ETS-Richtlijn omtrent de gratis toewijzing op basis van terugvalbenchmarks. In april jl. stelde de Commissie tevens een aanpassing van het MSR Besluit voor. Deze drie voorstellen worden in samenhang beoordeeld in bijgevoegd BNC-fiche.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van bijgaand BNC-fiche. Dit fiche zal worden besproken in het BNC-overleg (09/09), waarna het wordt doorgeleid naar de CoCo (15/09) en de MR (18/09). Vervolgens wordt het fiche aan de Kamers verzonden.

Kernpunten

Herziening ETS-Richtlijn

- Met het voorstel wil de Commissie het ETS in lijn brengen met het Europese klimaatdoel voor 2040 en tegelijkertijd het concurrentievermogen van de ETS-sectoren waarborgen.
- Met het voorstel wordt het jaarlijks dalende emissieplafond onder het ETS verruimd, waardoor het reductiedoel voor de ETS1 sectoren (grote industrie, elektriciteitssector, lucht- en zeevaart) overeenkomt met 85% in 2040 ten opzichte van 2005 (startjaar ETS). Vanaf 2036 wordt binnen het ETS rekening gehouden met de centrale aankoop van 260 Mton aan internationale koolstofkredieten.
- In het BNC-fiche is het kabinet kritisch op de voorgestelde verruiming van het emissieplafond omdat het beoordeelt dat het ETS, alles overwegende, een onvoldoende bijdrage levert aan 90% reductie in 2040. Het gevolg is een

hogere opgave voor andere sectoren en aanvullend nationaal beleid. Ook is het kabinet kritisch op de inzet van internationale kredieten. Uitgangspunt van het kabinet is dat internationale kredieten fungeren als vangnet en niet te snel/primair moeten worden ingezet voor naleving binnen het ETS-emissieplafond.

- Met het voorstel wordt ook meer ruimte geboden voor de ETS1-sectoren middels de opschaling van permanente koolstofverwijdering. Hier staat het kabinet positief tegenover.
- De Commissie wil met het voorstel ook bereiken dat de ETS-inkomsten gerichter worden ingezet voor verduurzaming van de ETS-sectoren, onder meer via de Industrial Decarbonisation Bank (IDB). In het fiche staat dat het kabinet over het algemeen meerwaarde ziet in dit fonds, maar kritisch zal kijken naar de voorwaarden en de beoogde financiering van de eerste fase van het fonds.
- De appreciatie van de overige onderdelen van het voorstel worden behandeld in de toelichting.
- Het voorstel gaat over de periode tot 2040. Hoe het ETS zich daarna ontwikkelt zal bij een volgende herziening worden bepaald.
- Het Ierse EU-voorzitterschap beoogt besluitvorming over de Raadspositie tijdens de Milieuraad van 11 december 2026. Triloogakkoord wordt verwacht in Q1 2027.
- Het fiche is ambtelijk afgestemd met IenW, FIN, BZ, LVVN, VWS, DEF, AZ en de NEa.

Toelichting

Overige elementen herziening ETS Richtlijn

- Met het voorstel wordt ook de bescherming tegen koolstoflekkage versterkt. Ten eerste door de gratis toewijzing van emissierechten en door de IKC te verlengen tot 2040. Hier oordeelt het kabinet positief over. Ten tweede wil de Commissie de infasering van CBAM vertragen. Vanwege het grotere aandeel van gratis emissierechten onder het plafond en de afbreuk in voorspelbaarheid voor bedrijven, is het kabinet hier geen voorstander van. Ten derde stelt de Commissie voor nieuwe sectorale terugvalbenchmarks (voor warmte en brandstof) te ontwikkelen. Het kabinet vindt dit positief en zal hier constructief over meedenken.
- De Commissie stelt voor om investeringen te stimuleren middels investeringsvoorwaarden aan gratis emissierechten. In het fiche staat dat het kabinet van mening is dat dit de effectiviteit van het ETS kan versterken, maar dat hierbij aandacht moet zijn voor de regel- en uitvoeringsdruk.
- Met het voorstel wil de Commissie de scope van het ETS1 uitbreiden naar:
 - Luchtvaart: vluchten met een bestemming binnen 5.000 km vanaf Frankfurt ten opzichte van de huidige scope (alleen intra-EU). In het fiche staat dat het kabinet dit een interessant voorstel vindt in het licht van onze klimaat-ambitie, maar graag een effectenanalyse wil zien.
 - Zeevaart: uitbreiding naar kleinere schepen tussen 400 en 5.000 bruto tonnage. In het BNC-fiche staat dat het kabinet hier voorstander van is, maar graag had gezien dat alle kleine scheeptypen worden meegenomen.

- AVI's: in het fiche staat dat het kabinet de uitbreiding naar AVI's steunt, maar de voorkeur geeft aan een kortere tijdlijn dan in het voorstel en zonder de mogelijkheid van een opt-out.
- Het kabinet is in het fiche positief over de continuering van het Innovatiefonds, maar kritisch op de voortzetting van het Moderniseringsfonds tot 2040 en het solidariteitsmechanisme.

Wijziging MSR Besluit

- Met het voorstel wordt ook het Marktstabiliteitsreserve (MSR) Besluit aangepast. Over het algemeen is het kabinet hier positief over, omdat de MSR hiermee meer in lijn wordt gebracht met de krimpende markt.
- Het kabinet is echter kritisch op het eerdere voorstel van de Commissie om het annuleringsmechanisme in de MSR te schrappen. Het kabinet vreest dat hierdoor de effectiviteit van de MSR wordt aangetast en daarmee een voorspelbaar ETS-prijspad wordt ondermijnd. Dit onderdeel wordt waarschijnlijk op korte termijn behandeld tijdens de COREPER.

Aanpassing terugvalbenchmarks – toewijzingsperiode 2026-2030

- Het kabinet is positief over het voornemen van de Commissie om voor de huidige handelsperiode de gratis toewijzing terugvalbenchmarks te verhogen met 81 miljoen emissierechten, om zo tegemoet te komen aan de zorgen van onderliggende sectoren.
- Dit voorstel wordt waarschijnlijk op korte termijn behandeld tijdens de COREPER.

Politieke context

- De motie Bushoff en Van Oosterhout verzoekt het kabinet om zich in Europa ondubbelzinnig uit te spreken tegen iedere afzwakking van het ETS en zich actief in te zetten voor behoud van de huidige systematiek en reductieambitie.
- Het BNC-fiche is in lijn met deze motie. In het fiche spreekt het kabinet zich uit voor een emissieplafond dat in lijn is met 90% emissiereductie in 2040.

Kenmerk
KGG_DGKE_K / 108170886

I [REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

I [REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

I [REDACTED]

I [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Klimaat

Kenmerk
KGG_DGKE_K / 108170886